

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2023. gada 21. novembrī
(OR. en)

15684/23

DEVGEN 211
ACP 118
RELEX 1351
NDICI 31
SUSTDEV 147

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsekretariāts

Datums: 2023. gada 21. novembris

Saņēmējs: delegācijas

Iepr. dok. Nr.: 15126/23

Temats: Eiropas komandas pieeja
– Padomes secinājumi (2023. gada 21. novembris)

Pielikumā ir pievienoti Padomes secinājumi par Eiropas komandas pieeju, kurus Padome apstiprināja 3985. sanāsmē, kas notika 2023. gada 21. novembrī.

Padomes secinājumi par Eiropas komandas pieeju

1. Padome uzsver, ka kopš Eiropas komandas pieejas izveides pasaule ir piedzīvojusi vairākas savstarpēji cieši saistītas krīzes, tostarp Krievijas agresijas karu pret Ukrainu un Covid-19 pandēmiju, kā arī šo krīžu sekas, kuras joprojām ir jūtamas. Šo daudzo krīžu dēļ vājinās partnervalstu spējas risināt tādas pastāvīgas problēmas kā nabadzība, klimata pārmaiņas un vides degradācija, konflikti, nenodrošinātība ar pārtiku, pieaugošā nevienlīdzība un ekonomikas lejupslīde, un tas rada nopietnas sekas attiecībā uz migrāciju un piespiedu pārvietošanu.
2. Eiropas komandas pieeja palielina ES un tās dalībvalstu spēju sadarboties ar partnervalstīm, lai risinātu šīs un citas globālās problēmas, mazinātu to sekas un nodrošinātu sociālo, zaļo un digitālo pārkārtošanos, vienlaikus ievērojot cilvēktiesības, demokrātiju, tiesiskumu un dzimumu līdztiesību. Eiropas komandas pieeja arī uzlabo koordināciju saistībā ar trīskāršo humānās palīdzības, attīstības un miera saikni.
3. Padome vēlreiz apstiprina savus 2020. gada 8. jūnija un 2021. gada 23. aprīļa secinājumus un uzsver, cik liels ir Eiropas komandas pieejas ieguldījums Ilgtspējīgas attīstības programmas 2030. gadam, Adisabebas rīcības programmas un Parīzes nolīguma īstenošanā, līdzās citām rīcībpolitikām izmantojot arī ES un dalībvalstu starptautiskās partnerības, attīstības sadarbību un stratēģiju “*Global Gateway*”. ES un tās dalībvalstis joprojām ir apņēmības pilnas, ņemot vērā šķēršļus un kopumā nepietiekamo progresu, steidzami reaģēt un aktīvāk iesaistīties, lai sekmētu ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM) un Parīzes nolīguma mērķrādītāju sasniegšanu, izmantojot visus iespējamus līdzekļus, tostarp, mobilizējot visu Eiropas finanšu arhitektūras attīstībai potenciālu.

4. Padome uzsver, ka Eiropas komandas pieeja apliecina ES globālo lomu, atbildību un solidaritāti, un uzskata, ka tā ir būtiska, lai maksimāli palielinātu attīstības efektivitāti, veicinātu politikas saskaņotību attīstībai (*PCD*) un īstenotu pieeju “labāka sadarbība”. Eiropas komandas pieeja ir arī līdzeklis, kas palīdz panākt, ka Eiropas finanšu arhitektūra attīstībai ir saskaņotāka, efektīvāka, lietderīgāka, pamanāmāka un ietekmīgāka. Līdztekus globālās finanšu arhitektūras reformēšanai un pamatojoties uz jauno Eiropas Konsensu par attīstību, globālo saistību izpilde joprojām ir viens no ES kopējās ārpolitikas un drošības politikas un stratēģijas “*Global Gateway*” stūrakmeņiem.
5. Padome uzsver, cik svarīga ir Eiropas komandas pieeja koordinētai stratēģiskai komunikācijai un ES kopīgo darbību pamanāmībai.
6. Padome uzskata, ka ir pienācis laiks izvērtēt Eiropas komandas pieeju saistībā ar Eiropas attīstības sadarbības virzību. Šajā laikposmā ES ir pieņēmusi Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu “Eiropa pasaulē” (*NDICI-GE*) un ir ieviesusi stratēģiju “*Global Gateway*”. Padome uzskata, ka ir iespējas Eiropas komandas pieeju uzlabot un vēl vairāk integrēt ES attīstības arhitektūrā. Padome gaida, kādi būs rezultāti *NDICI-GE* vidusposma novērtēšanai, kas sniegs svarīgu papildu ieskatu tajā, kā minētais instruments atbalsta ES ārējo darbību, tās politiku attīstības sadarbības jomā un tās starptautiskās partnerības.
7. Padome atzīst, ka Eiropas komandas pieeja ir bijusi noderīga un nodrošinājusi nepieciešamo elastību, lai pielāgotos prasībām, kas radušās Covid-19 pandēmijas, klimata krīzes un citu globālu problēmu dēļ, un reaģētu uz tām. Ir arī pierādījies, ka Eiropas komandas pieeja, veidojot daudzpusējas ieinteresēto personu koalīcijas, palīdz veicināt kopīgas darbības ES, tās dalībvalstu un partnervalstu kopīgo mērķu un vērtību atbalstam.

8. 2021. gadā ieviestās stratēģijas “*Global Gateway*” īstenošana ir guvusi ievērojamu labumu no Eiropas komandas pieejas, lai līdz DFS perioda beigām mobilizētu investīcijas līdz pat 300 miljardiem EUR. Tā ir uzlabojusi kopīgu visaptverošu iniciatīvu apzināšanu, īstenošanu un paziņošanu, apvienojot ES un dalībvalstu speciālās zināšanas, attīstības finansēšanas iestādes un privāto sektoru. Uzsverot ES pamatvērtības un paraugpraksi, Eiropas komandas pieeja tiek izmantota kā galvenais stratēģijas “*Global Gateway*” īstenošanas veids.
9. Padome ir apņēmusies uzlabot un pastiprināt Eiropas komandas pieejas īstenošanu, savienojot visas trīs galvenās metodes, uz kurām tā attiecas, proti, kopīgu plānošanu (KP), kopīgu īstenošanu (KĪ) un Eiropas komandas iniciatīvas (EKI), un attiecīgā gadījumā visu triju metožu kombināciju, pamatojoties uz labu praksi un pieredzi, kas gūta, īstenojot KP un EKI. Padome joprojām ir apņēmības pilna ievērot pieejas “labāka sadarbība” principus un uzsver, cik svarīgi ir šo procesu uzraudzīt un izvērtēt no iekļautības viedokļa.
10. Eiropas komandas pieeja būtu jāizmanto kā visaptveroša rīkkopa, kas apvieno dažādas ES un dalībvalstu kārtības un instrumentus – vienlaikus ievērojot esošās lēmumu pieņemšanas procedūras un Eiropas komandas pieejas ieinteresēto personu attiecīgās institucionālās kompetences –, lai pienācīgi piemērotu attīstības efektivitātes pamatprincipus. Eiropas komandas pieejas īstenošanā būtu jāpieņem cilvēktiesībās balstīta pieeja, un tai būtu jāpalīdz sasniegt visus *NDICI-GE* regulā noteiktos mērķus un mērķrādītājus. Padome atgādina par *NDICI-GE* regulā pausto apņemšanos nodrošināt, ka vismaz 85 % jauno darbību, ko īsteno, viens no principiem vai viens no nozīmīgajiem mērķiem ir dzimumu līdztiesība.

11. Padome uzsver, cik svarīga ir pastiprināta koordinācija starp Eiropas komandas pieejas ieinteresētajām personām, kura plānošanas un īstenošanas laikā vadās pēc principa “politika pirmajā vietā” un ievēro to stratēģijas, rīcībpolitikas un instrumentus. Tādēļ Padomei ir jāsniedz plašākas stratēģiskās norādes attiecībā uz *NDICI-GE* politikas mērķiem un prioritātēm, lai pastiprinātu saskaņotību, konsekvensi un papildināmību ar citiem attiecīgiem ES instrumentiem un rīcībpolitikām, kuru mērķis ir aizstāvēt ES vērtības un intereses. Padome aicina visus Eiropas komandas pieejas dalībniekus veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka Eiropas komandas pieeja atbilst šim sarežģītajam uzdevumam.
12. Viens no svarīgākajiem ieguldījumiem šajos centienos būs atjauninātas norādes “Labāka sadarbība – Eiropas komandā”¹. Padome turpinās sniegt stratēģiskas norādes attiecībā uz politikas dialogu, pārvaldību, darba metodēm, uzraudzību un izvērtēšanu, vienlaikus saglabājot racionālus procesus.
13. Padome, atgādinot savus 2021. gada 23. aprīļa secinājumus par Eiropas komandu², sniedz turpmāk minētās stratēģiskās norādes attiecībā uz Eiropas komandas pieeju, lai stiprinātu partnerības, politikas saskaņotību un galu galā uzlabotu attīstības efektivitāti. Ar šo Padome aicina:
 - a. izmantot Eiropas komandas pieeju kā vēlamāko risinājumu, kad vien tas ES un tās dalībvalstu attīstības sadarbībai un partnerībām ir iespējams, tādējādi maksimāli palielinot efektivitāti un politikas saskaņotību IAM sasniegšanai un Adisabebas rīcības programmas un Parīzes nolīguma īstenošanai. Šo pieeju būtu jāturpina izmantot, lai apvienotu visus attiecīgos ES un tās dalībvalstu starptautisko partnerību un attīstības sadarbības elementus ar mērķi veicināt iekļautību un sadarbību ar dalībvalstīm un starp tām;

¹ [Working Better Together as Team Europe Through joint programming and joint implementation – Tools and Methods Series Guidelines N° 10](#) (Labāka sadarbība – Eiropas komandā ar kopīgu plānošanu un kopīgu īstenošanu – sērijas “Instrumenti un metodes” pamatnostādnes Nr. 10) (2021. gada janvāris, ISSN 1977-8309).

² ST 7894/2021.

- b. pastiprināt kopīgu plānošanu tās dažādajos elementos kā vēlamāko pieeju valstu plānošanai, balstoties uz sadarbības impulsu un jauno stratēģisko paradigmu, kas veidojušies, īstenojot EKI un “*Global Gateway*”. KP būtu jāsaglabājas brīvprātīgai, elastīgai, iekļaujošai un pielāgotai attiecīgās partnervalsts situācijai. Plānoto KP procesu kartēšanas atkārtotai ieviešanai būtu jāpapildina valstu plānošanas dokumenti attiecībā uz ieinteresētajām dalībvalstīm;
- c. atbalstīt partnervalstis IAM sasniegšanā, saskaņojot EKI un “*Global Gateway*” projektus ar partnervalstu nacionālo attīstības plānu un stratēģiju mērķiem un prioritātēm; panākt lielāku vietēja mēroga atbildību, salāgošanu, saskaņošanu Eiropas komandas pieejas ietvaros, orientēšanos uz rezultātiem, ietekmi un savstarpēju pārskatatbildību, izmantojot tādu politikas dialogu ar partnervalstīm par vietējo, valsts un reģionālo attīstības politiku un mērķiem, kuru uz vietas koordinē ES delegācijas, pēc iespējas iekļaujošāk iesaistot dalībvalstis;
- d. partnervalstīs popularizēt demokrātijas vērtības un augstus standartus un veicināt labu pārvaldību un pārredzamību, kā arī cīņu pret korupciju kā neatņemamus elementus, kas pastiprina attīstības jomā īstenoto Eiropas komandas centienu efektivitāti, pārredzamību un konkrētos rezultātus;
- e. rīkot augsta līmeņa politikas dialogus, Eiropas komandas misijas, nodrošināt politisku iesaisti un piedalīties augsta līmeņa un investīciju pasākumos partnervalstīs un daudzpusējos forumos. Tādējādi, izmantojot Eiropas komandas pieeju, var tikt pastiprināta stratēģiskā komunikācija un pamanāmība, tostarp saistībā ar cīņu pret dezinformācijas kampaņām. Būtiska loma iniciatīvu ierosināšanā un svarīgāko starpposma mērķu noteikšanā Eiropas komandas misijām, ko paredzēts rīkot, un komunikācijas centienu koordinēšanā ir ES delegācijām un dalībvalstu vēstniecībām;
- f. ar kopīgu Eiropas naratīvu par globālo attīstību popularizēt ES kā uzticamu, uz vērtībām orientētu partneri, informējot par svarīgākajām Eiropas komandas pieejas prioritātēm un rezultātiem un izmantojot iedibinātus un efektīvus kanālus, lai uzrunātu gan speciālistus, gan nespeciālistus;

- g. dalībvalstis ar attiecīgo Padomes struktūru starpniecību regulāri sniegt stratēģiskas norādes par stratēģiskām prioritātēm, kas jāīsteno atbilstīgi Eiropas komandas pieejai, jo īpaši *NDICI-GE* instrumenta un stratēģijas “*Global Gateway*” īstenošanā, lai nodrošinātu, ka pārredzama lēmumu pieņemšana, saskaņota pārvaldība un iekļaujoša īstenošana ir Eiropas komandas pieejas pamatelementi;
- h. panākt vēl lielāku EKI iekļautību un efektivitāti, lai pilnībā izmantotu visu dalībnieku zināšanas, prasmes, spējas, speciālās zināšanas un politiskos resursus. ES delegācijām sadarbībā ar dalībvalstu vēstniecībām būtu jādarbojas kā vietējiem koordinatoriem dialogā par Eiropas komandas pieejas un EKI piemērošanu un īstenošanu. ES delegācijām būtu jānodrošina pienācīga un savlaicīga informācijas plūsma un jāveicina īpaši to dalībvalstu iekļaušana, kurām uz vietas nav savas pārstāvniecības. ES delegācijām būtu arī jāveicina Eiropas komandas kopīgās vizītes partnervalstīs un kopīgi forumi ar to iestādēm. Jo īpaši valstu, reģionālajām un globālajām EKI būtu jā saglabā efektīvas un racionālas pārvaldības un vadības struktūras, lai atvieglotu Eiropas komandas aktoru dalību, vienlaikus ņemot vērā partnervalstu prioritātes un nodrošinot to līdzatbildību;
- i. īstenot kopīgus centienus ar citiem aktoriem daudzpusējā ieinteresēto personu pieejā, lai maksimāli palielinātu ietekmi uz attīstību. To vidū ir Apvienoto Nāciju Organizācija un citas starptautiskas organizācijas, daudzpusējas un reģionālas attīstības bankas, finanšu iestādes, citas līdzekļu devējas valstis, pilsoniskā sabiedrība, NVO un cilvēktiesību aizstāvji, vietējās iestādes un kopienas, privātais sektors un zinību iestādes;
- j. veicināt iesaisti humānās palīdzības, attīstības un miera saiknes (*HDP Nexus*) īstenošanā nestabilās un krīzes skartās situācijās. *HDP Nexus* ir starptautiski atzīts standarts, kas noteikts, lai veicinātu humānās palīdzības, attīstības un miera pasākumu efektivitāti, ilgtspēju un iedarbīgumu, tostarp īstermiņa un ilgtermiņa investīcijas, kā arī politiskās, diplomātiskās un drošības darbības. Atbilstīgi jaunākajiem Eiropas Komisijas pētījumiem *HDP Nexus* politika un darbības sistēma būtu jāpilnveido;

- k. piemērot Eiropas komandas iniciatīvu uzraudzības, ziņošanas un novērtēšanas sistēmu (*MORE*) jaunu un pašreizējo EKI plānošanā, izstrādē un īstenošanā, lai novērtētu to ieguldījumu ietekmē uz attīstību un lai sabiedrības informēšanas vajadzībām sniegtu datus par EKI vispārējiem rezultātiem. Šajā nolūkā vienmēr vajadzētu atjaunināt EKI darbību izsekotāju (*TEI Tracker*). Komisijas dienestiem un EĀDD būtu regulāri jāsniedz Padomei detalizēta informācija par Eiropas komandas pieejas īstenošanu un jāapspriežas ar dalībvalstīm par tās īstenošanas kārtību.
14. Padome joprojām ir apņēmusies regulāri izvērtēt progresu un ietekmi Eiropas komandas pieejas īstenošanā, ņemot vērā šos Padomes secinājumus.
-